

eller Stemmeværker m. m., alt i det Omfang, saadanne Omkostninger ved en lovlig Vandsynsforretning er eller maatte blive paalignet Grevskabet. Under Vedligeholdelsespligten indbefattes Pligten til Oprensning af de Vandløb, hvorigennem Vandet fra Mosen afledes. Konsortiet er endvidere forpligtet til at holde Grevskabet skadesløs for alle Skader, som paaføres Grevskabet eller dettes Brugere ved Forandring af Vandstanden for de tilstødende Arealer.“

Endvidere fastslaar § 10 en Pligt for Konsortiet til, i Løbet af de 3 første Aar af Kontraktstiden at udføre samtlige Hovedafvandingskanaler paa Parcel 1 i Overensstemmelse med Afvandingsplanen samt endelig, som Betingelse for, at Konsortiet kan opsigte Overenskomsten inden 1. Juli 1929, at det skal udføre Hovedafvandingskanalen parallel med nordre Skel over hele Parcel II.

Hvis Konsortiet, hvorom skal tales senere, maatte opsigte Overenskomsten i Løbet af de første 10 Aar, er der ved de omtalte Bestemmelser sikret, at i hvert Fald visse og for den nordlige Del af Mosen ret væsentlige Afvandingsarbejder blive udførte.

Op kommer Overenskomsten til at gælde i den længere Tid, saa er der Sikkerhed for, at meget betydelige Dele af Mosen bliver afvandede.

Som nævnt skal Konsortiet i Samraad med Grevskabet inden 1. Juli d. A. udarbejde en samlet Plan over de til Afvanding af Parcellerne I—III nødvendige Hovedafvandingskanaler, respektive Hovedgrøfter. — Det er muligt, at Mosens Afvanding vil nødvendiggøre, at der maa paakaldes Hjælp af Regering og Lovgivningsmagt. For at opnaa en saadan Hjælp har Lensbesidderen bemyndiget mig til at udtale, at han vil være villig til at optage nærmere Forhandling om, hvis det maatte kræves til Gengæld at gøre Staten visse Indrømmelser med Hensyn til den efter Haanden aftørvede Mose, f. Ex. derved at der stilles et i Forhold til den paakrævede Hjælps Art og Omfang passende Areal af Mosebunden til Disposition for Staten eller lign.

Ved Overenskomsten er der med Henblik paa Undergrundens Kultivering, efter at Tørvemassen er afgravet, taget det Forbehold i § 3, at „Konsortiet er forpligtet til at indrette og drive Tørveudvindingsanlægget saaledes, at der kan tilbagegives Grevskabet en til Kulturøjemed egnet Grund renset for til Konsortiets Formaal tjenlig Tørv, dog med Tilbageblivelse af en Tørvemasse af mindst 25—30 cm Tykkelse; tilbagestaaende Forhøjninger af Tørv skal planeres, saaledes at disse ikke danner nogen Hindring for Kultiveringen. Tilbagegivelsen af de aftørvede Arealer til Grevskabet skal finde Sted, saasomt og for saa vidt et afvandet og aftørvet Areal ikke mere bliver benyttet som Læggeplads for Tørvene.“

I Overenskomstens § 1 er derhos truffet Bestemmelse om, at Tørveudvindingen skal paabegyndes paa Parcel I og skal fortsættes paa Parcellerne efter disses Nummerorden, saaledes at der ikke maa tages fat paa en ny Parcel, før den eller de allerede under Drift værende Parceller er saavidt afgravede, at en yderligere Forøgelse af Tørveproduktionen kræver en ny Parcells Inddragelse under Driften. Og paa den eller de Parceller, hvor Arbejdet er paabegyndt, maa Tørveafgravningen ikke uden gyldige Grunde indstilles, før den eller de vedkommende Parceller er fuldstændig aftørvet dog med den Begrænsning, at der skal efterlades, som foran nævnt, i Kulturøjemed en Tørvemasse af mindst 25—30 cm Tykkelse.

Ved disse Bestemmelser er sikret, at Tørvemassens Afgravning sker efter en bestemt Plan, der har til Formaal, dels at faa den afgravede Grund tilbageleveret til Grevskabet successive i samlede Arealer og dels at faa disse Arealer tilbageleveret i den for deres paafølgende Kultivering bedst egnede Tilstand.

Under Hensyn til de herskende usikre Forhold og til, at det paa nærværende Tidspunkt er ganske umuligt at overse, hvordan Kulpriserne i den nærmeste Aarrække vil stille sig og om der mulig fra Udlandet vil blive leveret Elektricitet her til Landet til saadanne Priser, at Fremstillingen her bliver dyrere, og da Vildmosens Tørvemasses rentable Udnyttelse formentlig altid vil blive et Spørgsmaal, der afhænger af Kulprisen her i Landet og tillige, naar Tørvemassen tænkes anvendt til Fremstilling af Elektricitet, afhænger af, til hvilken Pris Elektriciteten, forsaa vidt saadan maatte blive overført fra Udlandet, kan sælges her i Landet, — er Overenskomsten foreløbig kun oprettet for 10 Aar med Ret for Konsortiet til under visse nærmere Forudsætninger at opsigte forinden, men tillige med Ret for Konsortiet til at fordre Kontraktforholdet forlænget paa 50 Aar uopsigeligt fra begge Sider, jfr. § 8.